

**Evaluatieonderzoek  
Plan van Aanpak Loverboys 2003 – 2005**



September 2005  
Sylvia Cox

## **Inhoudsopgave**

<b>1. Inleiding</b>	<b>3</b>
<b>2. Korte beschrijving Plan van Aanpak Loverboys 2003 – 2005</b>	<b>3</b>
<b>3. Structuur van het project</b>	<b>6</b>
<b>4. Communicatie</b>	<b>7</b>
<b>5. Regie van de gemeente</b>	<b>7</b>
<b>6. Succesfactoren</b>	<b>9</b>
<b>7. Knelpunten en risico's</b>	<b>11</b>
<b>8. Implementatie</b>	<b>11</b>
<b>9. Belangrijkste conclusies en aanbevelingen</b>	<b>12</b>

## **Inhoudelijk verslag Plan van Aanpak Loverboys 2003 - 2005.**

### **1. Inleiding**

Vanwege het feit dat de gemeente Zwolle eind jaren '90 in toenemende mate werd geconfronteerd met het fenomeen loverboys en de slachtoffers die zij maken, heeft zij in het jaar 2000 een Plan van Aanpak Loverboysproblematiek vastgesteld. Gedurende de uitvoering van dit Plan van Aanpak bleek dat er behoefte bestond aan intensivering en verbetering van preventieactiviteiten (zowel voor potentiële slachtoffers als voor potentiële daders), beschikbaarheid van (gesloten) opvangplaatsen voor slachtoffers en een sterkere beleidsmatige regie van de gemeente Zwolle. Deze constatering heeft geleid tot het indienen van een projectvoorstel bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in het kader van het rijkspreventiebeleid 2001 – 2004 'Onorthodoxe aanpakken van actuele problematiek'. Na toekenning van de rijksbijdrage is het oorspronkelijke Plan van Aanpak Loverboyproblematiek aangescherpt in het Plan van Aanpak Loverboys 2003 – 2005.

Het Plan van Aanpak Loverboys 2003 – 2005 heeft een looptijd tot en met juni 2005. Hierna is het project afgerond, en dienen de verschillende onderdelen van het Plan van Aanpak te zijn geïmplementeerd binnen de reguliere organisaties.

Gedurende de uitvoering van het Plan van Aanpak heeft er halfjaarlijks een voortgangsonderzoek plaatsgevonden. Hierin worden de (tussentijdse) resultaten en de effecten van het project aan het College en de Raad gepresenteerd.

Aangezien de concrete resultaten van het Plan van Aanpak Loverboys 2003 – 2005 reeds in de voortgangsrapportages worden belicht, ligt de nadruk van dit evaluatieonderzoek op de integrale uitvoering van de verschillende onderdelen die samen het Plan van Aanpak vormen en de aansturing van het geheel vanuit de gemeente Zwolle. De afzonderlijke onderdelen zelf zullen niet apart worden geëvalueerd. Dit is in een aantal gevallen door de verantwoordelijke organisaties gebeurd.

Vragen waarop dit onderzoek antwoord op moet geven zijn:

- wat zijn de succesfactoren in de Zwolse aanpak?
- Hoe worden onderdelen uit het plan van aanpak geïmplementeerd binnen de deelnemende organisaties?
- Zijn er gedurende de uitvoering van het plan van aanpak knelpunten naar voren gekomen en hoe zijn deze opgelost?
- Hoe is het draagvlak ontwikkeld bij de deelnemende organisaties?
- Zijn er verbindingen gelegd met andere beleidsvelden en andere projecten, en in welke mate?
- Zijn er neveneffecten geconstateerd? Zijn deze positief of negatief?
- Hoe is de gemeentelijke regierol ingevuld en hoe wordt deze beoordeeld?

Bij de beantwoording van deze vragen is gebruik gemaakt van schriftelijke informatiebronnen, interviews en inhoudelijke kennis en expertise van Stads Advies.

### **2. Korte beschrijving van het Plan van Aanpak Loverboys 2003 – 2005**

Na de constatering van de politie in Zwolle dat de problematiek van loverboys zich voordeed in de stad, heeft de gemeente Zwolle een projectaanvraag ingediend bij het ministerie van Binnenlandse Zaken in het kader van het rijkspreventiebeleid 2001 – 2004 'onorthodoxe aanpakken van actuele problematiek'. Deze aanvraag werd gehonoreerd. Nadat de gemeente Zwolle onder leiding van een extern bureau een eerste aanzet had gemaakt die moest leiden tot de aanpak van deze problematiek, is er op basis van nieuwe inzichten het Plan van Aanpak Loverboys 2003 – 2005 geformuleerd. Dit plan van aanpak is door de Raad vastgesteld in het najaar van 2003.

De aanpak van loverboyproblematiek vraagt om een gedifferentieerde aanpak. Meerdere partners zijn bij deze aanpak betrokken, en in het Plan van Aanpak wordt op verschillende wijze uiting gegeven aan een integrale aanpak.

Het Plan van Aanpak Loverboys valt in de volgende doelstellingen uiteen:

1. voorkomen dat meisjes slachtoffer worden van loverboys;
2. voorkomen dat jongens loverboys worden;
3. het uit het circuit halen van slachtoffers van loverboys;
4. opsporen van verdachten;
5. vervolgen van verdachten.

Voor elk van deze onderdelen is een ketenpartner verantwoordelijk. Het Plan van Aanpak omvat de gehele keten van preventie, hulpverlening, opsporing en vervolging. Alle kernpartners zijn vertegenwoordigd in de Stuurgroep, voorgezeten door de verantwoordelijke wethouder. Binnen de gemeente Zwolle is een projectleider aangesteld voor de coördinatie van de verschillende onderdelen van het Plan van Aanpak. Voor het behalen van de doelstellingen zijn specifieke aanpakken ontwikkeld:

- de GGD heeft een preventieplan ontwikkeld, van waaruit preventieactiviteiten zijn geïnitieerd.
- de Stichting Vrouwenopvang Overijssel beheert het meldpunt Loverboys en heeft een noodbed beschikbaar voor slachtoffers van loverboys
- Travers voert het project On Track Again uit in het kader van daderpreventie
- Bureau Jeugdzorg coördineert de zorg aan slachtoffers en biedt hulpverlening
- Politie houdt zich bezig met het opsporen van verdachten
- Het Openbaar Ministerie vervolgt de verdachten

Naast de Stuurgroep functioneert de werkgroep Opvang en Hulpverlening Slachtoffers Loverboys, en de werkgroep Communicatie. Vanuit de GGD is een werkgroep Preventie opgericht.

De preventie van slachtoffers van loverboys is in handen van de GGD. Travers houdt zich bezig met de daderpreventie. De coördinatie van de werkgroep Hulpverlening Slachtoffers Loverboys is in handen van Bureau Jeugdzorg. Het opsporen van verdachten is vanzelfsprekend de taak van de politie, en het Openbaar Ministerie is belast met het vervolgen van verdachten. Elk van deze kernpartners richt zich primair op zijn of haar kerntaak.

Meldingen en signalen over slachtoffers van loverboys komen binnen bij het Meldpunt Loverboys. Dit meldpunt is ondergebracht bij de Stichting Vrouwenopvang. Deze meldingen worden doorgegeven aan de Werkgroep Opvang en Hulpverlening Slachtoffers van loverboys. Naast casuïstiekbespreking wordt hier aanvullende informatie uitgewisseld over mogelijke daders. Hiertoe zitten ook de politie en Travers als signaleerder van de problematiek rond de tafel. Zij hebben immers zicht op mogelijke verdachten en plegers van loverboyscriminaliteit.

Vanuit de werkgroep worden afspraken gemaakt over de wijze waarop de hulpverlening moet gaan plaatsvinden, en welke inzet de overige partners van de werkgroep zullen gaan plegen.

Naast de begeleiding en opvang van slachtoffers van loverboys, en opsporing en vervolging van daders, wordt in het Plan van Aanpak Loverboys veel aandacht besteed aan preventie. Enerzijds richt het project zich op preventieactiviteiten voor (mogelijke) slachtoffers van loverboys, anderzijds wordt er in het project aandacht besteed aan daderpreventie. Hieronder zullen de kernactiviteiten van de verschillende deelnemers aan het Plan van Aanpak Loverboys kort worden beschreven.

#### *Preventie aan slachtoffers*

Voordat het Plan van Aanpak Loverboys 2003 – 2005 van start ging werd een voorloper van het project uitgevoerd door een extern bureau. Hierin speelde preventie een ondergeschikte rol. De GGD was bij de uitvoering van dit eerste initiatief niet betrokken.

Nadat de gemeente Zwolle in 2003 de regie van dit initiatief overnam, en vervolgens met het huidige Plan van Aanpak Loverboys 2003 – 2005 aan de slag ging, kreeg de GGD een prominente rol in dit geheel. De GGD kwam met een preventieplan, dat na overleg in de expertgroep Preventie tot stand kwam.

Vervolgens werd het preventieplan goedgekeurd door de Stuurgroep.

In het preventieplan werd de oorspronkelijke doelgroep van het Plan van Aanpak verder gedifferentieerd en werd een aanzet gegeven tot het beschrijven van een profielschets.

Daarnaast heeft de GGD de voorbereidingen getroffen om het weerbaarheidsproject Marietje Kessels op verschillende scholen voor basisonderwijs uit te kunnen voeren en deze activiteiten gecoördineerd.

Medewerkers van de GGD, Bureau Halt en Trias Jeugdhulpverlening moesten eerst worden opgeleid om het project te kunnen uitvoeren. Het Marietje Kessels project heeft een tweeledige doelstelling:

- vergroten van de weerbaarheid bij kinderen om te voorkomen dat zij slachtoffer worden van machtsmisbruik;
- voorkomen dat kinderen zelf, met name jongens, zichzelf schuldig (gaan) maken aan (seksueel) intimiderend of grensoverschrijdend gedrag.

Het Scharlaken Koord, een organisatie uit Amsterdam die preventieactiviteiten aanbiedt, werd ingezet om preventielessen te geven op een aantal VMBO-scholen.

De GGD vormde een belangrijk aanspreekpunt voor andere GGD's en overige belangstellenden om informatie te geven over de werkwijze van het Plan van Aanpak. Hierbij zijn diverse doelgroepen bereikt, o.a. een congres van sociaal verpleegkundigen en verschillende scholen.

De GGD heeft veel aandacht besteed aan het maken van een spel voor (mogelijke) slachtoffers van loverboys, en heeft het initiatief genomen tot het realiseren van een theatervoorstelling waarin de problematiek rondom loverboys uitdrukkelijk naar voren komt.

Tenslotte heeft de GGD folders en voorlichtingsmateriaal gemaakt over de problematiek rondom loverboys.

#### *Daderpreventie*

Om te voorkomen dat jongens afglijden naar de criminaliteit, en zich tot loverboy gaan ontwikkelen, is in het kader van het Plan van Aanpak Loverboys expliciet aandacht besteed aan daderpreventie. Aangezien de eerste verdachten van loverboypraktijken die de politie in het vizier kreeg allen van Antilliaanse afkomst waren, en de gemeente Zwolle reeds financiële middelen van het Rijk ontving om in het kader van het preventiebeleid maatregelen te treffen om te voorkomen dat jongeren van Antilliaanse en Arubaanse origine in het criminele circuit zouden belanden is besloten de daderpreventie op deze doelgroep te richten. Hiervoor werd het project On Track Again in het leven geroepen. De methodiek van On Track Again (OTA) is gebaseerd op een werkwijze die eerder in Rotterdam is ontwikkeld.

Twee straathoekwerkers van Travers proberen via een outreachende werkwijze in contact te komen met jongeren van 14 – 17 jaar uit de doelgroep. Door met hen in contact te komen, en het vertrouwen van de jongeren te winnen worden de straathoekwerkers in staat gesteld de jongeren door te verwijzen en toe te leiden naar school, hulpverlening etc. Doelstelling van het project is om te voorkomen dat jongeren in de criminaliteit terecht komen. Het voorkomen dat jongeren zich in het loverboyscircuit gaan begeven vormt een afgeleide van deze doelstelling.

De straathoekwerkers hebben dezelfde etnische achtergrond als de doelgroep van het project. Hiermee wordt beoogd gemakkelijker het vertrouwen van de doelgroep te winnen, en meer invloed in de Antilliaanse gemeenschap te verwerven.

Ook het eerder genoemde Marietje Kesselsproject richt zich op daderpreventie. Een van de doelstellingen van dit project luidt dat met de inzet van dit project men tracht te voorkomen dat jongens zich schuldig (gaan) maken aan (seksueel) intimiderend of grensoverschrijdend gedrag.

#### *Opvang en Hulpverlening Slachtoffers Loverboys*

In de Werkgroep Hulpverlening en Opvang Slachtoffers worden de meldingen van mogelijke slachtoffers die zijn binnengekomen bij het Meldpunt Loverboys bij de Stichting Vrouwenopvang besproken. Bij dit meldpunt kunnen slachtoffers en anderen 24 uur per dag voor informatie, advies en doorverwijzing terecht.

In de werkgroep wordt middels casuïstiekbespreking informatie rondom de melding verzameld, en wordt er indien noodzakelijk een hulpverleningstraject in gang gezet. Bij spoedeisende gevallen kan acute opvang aan slachtoffers worden verleend.

De doelstelling van de werkgroep luidt:

1. het coördineren en organiseren op basis van signalen en meldingen van een sluitende hulpverlening aan slachtoffers
2. signaleren en informeren van de deelnemers aan de werkgroep teneinde een beter zicht te krijgen in de aard en omvang van de loverboysproblematiek in Zwolle.

De deelnemers aan de werkgroep zijn:

- Gemeente Zwolle, bureau Leerplicht
- Travers
- Bureau Jeugdzorg (tevens de coördinator van de werkgroep)
- Politie
- Trias Jeugdhulpverlening
- Raad voor de Kinderbescherming

De deelnemers aan de Werkgroep vervullen hun bijdrage binnen hun eigen reguliere taken. De coördinatie van de werkgroep door Bureau Jeugdzorg wordt apart in het kader van het Plan van Aanpak gefinancierd.

De deelnemers van de Werkgroep hebben een convenant ondertekend waarin bindende afspraken zijn gemaakt rondom de gegevensuitwisseling tussen de betrokken partijen. Bureau Jeugdzorg is de beheerder van deze registratie.

Gedurende de uitvoering van het Plan van Aanpak Loverboys 2003 – 2005 zijn 153 meldingen van mogelijke slachtoffers bij de werkgroep ingediend. Deze meldingen hebben geleid tot 63 gerealiseerde hulpverleningstrajecten. Het aantal gerealiseerde tijdelijke opvangplaatsen bedroeg 18. Gedurende de loop van het project nam het aantal meldingen sterk af. Dit heeft waarschijnlijk te maken gehad met de kwaliteit van de meldingen (gedurende de looptijd van het project werd er ‘beter’ gesignaleerd waardoor er minder ‘loos’ werd gemeld). Het aantal gerealiseerde hulpverleningstrajecten bleef nagenoeg constant.

#### *Opsporen van verdachten*

Binnen de politie is een coördinator Loverboys vrijgemaakt. Deze coördinator ontvangt meldingen uit de wijkteams, andere politieregio's, vanuit de Werkgroep hulpverlening slachtoffers loverboys en vanuit het Meldpunt Loverboys. Daarnaast houdt gedurende de uitvoering van het Plan van Aanpak Loverboys 2003 – 2005 het zogenaamde Vespulateam zich bezig met de aanpak van prostitutie en mensenhandel. Tussen de coördinator Loverboys en dit politieteam bestaan een nauwe samenwerking, waardoor meldingen snel kunnen worden opgepakt.

Bij de politie zijn gedurende de looptijd van het project 83 meldingen binnengekomen omtrent mannen die mogelijk betrokken zouden zijn bij loverboypraktijken. Ook deze meldingen nemen langzaam af. Het aantal juridische verdachten blijft ongeveer constant (in 2003 : 3, in 2004 : 5).

#### *Vervolgen van verdachten*

Het Openbaar Ministerie vervolgt waar mogelijk altijd verdachten van loverboys. Waar mogelijk worden verdachten gedagvaard.

Het Openbaar Ministerie heeft gedurende de looptijd van het project 8 verdachten aangehouden, waarvan er eind 2004 2 zijn veroordeeld.

Aangezien het niet gemakkelijk is om verdachten te veroordelen voor loverboysactiviteiten wordt geprobeerd via het aanhouden en vervolgen op grond van andersoortige criminaliteit (zoals geweldsdelicten, drugshandel etc.) de verdachten te veroordelen, en hen zo uit het circuit te halen.

### **3. Structuur van het project**

De aansturing van het Plan van Aanpak vindt plaats in de Stuurgroep. Hierin zijn alle kernpartners vertegenwoordigd. Wanneer de situatie daar aanleiding toe vormde werd de Stuurgroep incidenteel uitgebreid. Er is in de stuurgroep voor gewaakt dat er niet teveel deelnemers waren. Dit zou de daadkracht van de stuurgroep kunnen verminderen. De kernpartners zijn van mening dat de stuurgroep door de juiste afgevaardigden van de betrokken organisaties werd bemenst. De stuurgroepbijeenkomsten werden als inspirerend ervaren.

De verantwoordelijke wethouder zat de Stuurgroep voor. De Stuurgroep is met een vaste frequentie van eenmaal per 2 maanden bijeen geweest, en er waren weinig afmeldingen.

Informatie uit de Stuurgroep werd ingebracht bij het Beleidsnetwerk Jeugd 12 – 23 jaar en het Lokale Driehoeksoverleg. In beide overleggen zijn het Plan van Aanpak Loverboys 2003 – 2005 en de voortgangsrapportages besproken en vastgesteld.

Naast de Stuurgroep functioneerde twee werkgroepen te weten: de werkgroep Communicatie en de werkgroep Opvang en Hulpverlening Slachtoffers Loverboys. De expertgroep Preventie onder verantwoordelijkheid van de GGD is na het vaststellen van het Preventieplan in 2003 niet meer op regelmatige basis bijeen geweest.

Om er voor te zorgen dat er binnen de gemeentelijke organisatie voldoende kennis over de ontwikkelingen binnen het Plan van Aanpak Loverboys 2003 – 2005 bestond, waarbij meerdere beleidsterreinen zijn betrokken, heeft de gemeente een interne presentatie voor alle raadsleden en ambtenaren georganiseerd. Binnen de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling vond op informele wijze informatie-uitwisseling plaats. Ten aanzien van het projectonderdeel daderpreventie On Track Again ontstond bij aanvang nogal wat verwarring. De doelgroep van On Track Again kwam overeen met de doelgroep van gelijksoortige projecten voor Antilliaanse en Arubaanse jongeren. De gemeente heeft daarop een gemeentelijke coördinator met de taak belast deze strubbelingen met succes glad te strijken.

De stuurgroep heeft gedurende de looptijd van het project datgene gedaan wat zij op basis van haar taken zou moeten doen, namelijk zorgen voor een gestage voortgang van alle onderdelen uit het Plan van Aanpak, oplossen van knelpunten die zich tijdens de uitvoering voordeden en het afstemmen van de verschillende onderdelen op elkaar.

#### **4. Communicatie**

Rondom de communicatie is de werkgroep Communicatie ingesteld. Onder leiding van de gemeentelijke communicatieadviseur is een raamwerk opgesteld waarin afspraken zijn gemaakt over de wijze waarop met de pers en andere belangstellende over onderdelen van het Plan van Aanpak Loverboys 2003 – 2005 zal worden gecommuniceerd. Besloten wordt om alle informatie met de pers via de communicatieadviseur van de gemeente Zwolle te laten verlopen. Dit heeft een tweeledig doel:

Eenzijds wordt gewaarborgd dat de informatie eenduidig wordt verspreid. In het Plan van Aanpak zitten immers veel verschillende activiteiten die door de verschillende ketenpartners worden uitgevoerd.

Anderzijds wordt hiermee de anonimiteit van de uitvoerenden beschermd. De leden van de werkgroep Hulpverlening en Opvang Slachtoffers zijn hierdoor niet te traceren. Voor wat betreft het project On Track Again, dat zich richt op daderpreventie wordt afgesproken dat dit onderdeel zo minimaal mogelijk naar buiten wordt gebracht. Dit heeft te maken met de doelstelling van het project, nl het winnen van het vertrouwen van de doelgroep, en met het beschermen van de uitvoerenden. Tenslotte wil men hiermee voorkomen dat de Antilliaanse gemeenschap wordt gestigmatiseerd. Tijdens een eerste presentatie van de voortgang aan de raad worden deze gegevens toch naar buiten gebracht. De afspraken hieromtrent worden nogmaals naar voren gebracht, en in latere presentaties achterwege gelaten. Dit betekent dat ook de uitkomsten van dit evaluatieonderzoek pas na screening op deze onderdelen openbaar kan worden gemaakt.

De project- en communicatiemedewerker van de GGD, die zich bezighoudt met preventieactiviteiten geeft informatie over deze preventie aan overige GGD's en belangstellenden. Er bestaat echter een nauwe afstemming met de communicatieadviseur van de gemeente Zwolle waardoor de informatie eenduidig wordt verspreid, en de communicatiedoelstellingen worden versterkt.

De deelnemers aan de Stuurgroep zijn verantwoordelijk voor de terugkoppeling naar de eigen organisatie en de organisaties die zij vertegenwoordigen. Aangezien Travers geen communicatiemedewerker in huis heeft, wordt afgesproken dat gebruik mag worden gemaakt van de diensten van de gemeentelijke communicatieadviseur. De wijze waarop terugkoppeling naar de eigen organisatie en de eigen achterban plaatsvindt, is een interne aangelegenheid. Deze vindt dan ook op verschillende wijze plaats waarbij er verschillen zijn te constateren in de kwaliteit van deze terugkoppeling.

#### **5. Regie van de gemeente**

In het Plan van Aanpak Loverboys 2003 – 2005 geeft de gemeente Zwolle aan dat er een gemeentelijke projectleiding zal worden ingesteld. De projectleiding zal met name een beleidsregisseur moeten zijn die de richting ontwikkelt, de ruimte geeft aan partners, zorgt voor de randvoorwaarden, evalueert en zorgt voor monitoring van de resultaten en rekenschap aflegt aan de stuurgroep, bestuur en financiers. In de studie 'De gemeente als regisseur van het preventief jeugdbeleid', uitgevoerd in opdracht van de projectgroep OLPJ (Ontwikkeling Lokaal Preventief Jeugdbeleid) is beschreven wat de gemeentelijke regierol inhoudt, en met name gericht op het terrein van jeugdbeleid. De centrale elementen van regie zijn te benoemen in het zogenoemde 'vijf S-en model'. Deze elementen zijn: Stimuleren, Situeren, Steun Creëren, Structureren en Sturen.

Hieronder worden elk van deze elementen kort beschreven. Aan de hand van deze elementen zal de wijze waarop de gemeente Zwolle invulling heeft gegeven aan haar regierol worden beschreven.

##### **1. Stimuleren: politiek-bestuurlijk initiatief.**

Een actieve regisseur benadert de andere partijen rondom het jeugdbeleid en daagt hen uit tot commitment aan de doelstellingen door stimulansen te geven, zodat de partijen gaandeweg de motieven een plaats geven in hun eigen handelen en hun eigen strategieën. Het gemeentelijk initiatief zou daarom dienen te leiden tot een gericht overleg, waarin de doelstellingen worden besproken en aangepast, en waarin de achterliggende motieven worden getoetst op haalbaarheid, houdbaarheid en draagvlak. Voor het slagen van de initiatieven van de regisseur is politieke aandacht een eerste vereiste.

Zowel de verantwoordelijk wethouder van de gemeente Zwolle als de projectleiding hebben er zorg voor gedragen dat de betrokken partijen inbreng hadden in de wijze waarop het Plan van Aanpak Loverboys 2003 – 2005 gestalte moest krijgen. Het Plan van Aanpak naast bespreking in de stuurgroep, voorgelegd aan het lokale Driehoeksoverleg en het Beleidsnetwerk Jeugd. Daarnaast heeft het College en de Raad zich uitgesproken over de inhoud van dit Plan.

## 2. Situeren: kennis van het betreffende beleidsterrein.

Bij situeren is het van belang dat de regisseur kennis heeft van de stand van zaken rondom het betreffende beleidsterrein. Dit is onontbeerlijk om goede beslissingen te kunnen nemen. Bovendien vergroot dit inzicht de kans op succes van strategische initiatieven en stelt het de regisseur in staat kansen en obstakels voor nieuwe beleidsinitiatieven realistisch te beoordelen.

Daarnaast moet de regisseur aandacht hebben en op de hoogte zijn van bestaande initiatieven. Tenslotte heeft situeren betrekking op de eigen ambtelijke organisatie. Vaak zal de regisseur aandacht moeten besteden aan de onderlinge afstemming: ook binnen de gemeente moeten initiatieven elkaar versterken en moeten strategieën op elkaar zijn afgestemd.

Nadat de gemeente Zwolle het project had overgenomen van het extern bureau heeft de gemeente veel geïnvesteerd in samenbrengen van de betrokken partijen. Bij aanvang bestond er nog onduidelijkheid over de wijze waarop het nieuwe Plan van Aanpak Loverboys 2003 – 2005 exact vorm zou moeten krijgen en hoe de verschillende onderdelen uit het plan zich moesten verhouden tot aanverwante initiatieven. De GGD werd pas in 2003 betrokken bij de aanpak, en het inventariseren van de beschikbare preventieactiviteiten moest nog een gedegen aanvang gaan nemen. Echter, dankzij de voortvarendheid van alle betrokkenen en het creëren van draagvlak voor uitvoering van de preventieactiviteiten tijdens de expertmeeting is deze achterstand gaandeweg enigszins ingelopen.

## 3. Steun creëren: organisatie van participatie

De doelstelling van het beleid moeten worden gedragen door de betrokken partijen. Zonder draagvlak staat de regisseur er alleen voor. Het is daarom van belang dat gemeenschappelijke doelstellingen niet van bovenaf, maar gezamenlijk worden geformuleerd. Hierdoor wordt de inbreng van de afzonderlijke partijen maximaal gebruikt, zodat de kans op succesvolle implementatie optimaal wordt.

Er wordt getracht via gedeputeerde staten overige regio's te betrekken bij de aanpak van loverboys. Twee jaar geleden heeft de verantwoordelijke wethouder de Gedeputeerde van Provincie uitgenodigd om een aantal projecten te bezoeken. Hierbij werd ook de werkgroep bezocht. Dit bezoek heeft er mede toe bijgedragen dat de Provincie Overijssel zich inzet om ook in de overige regio's van de provincie een werkgroep Opvang en Hulpverlening Slachtoffers Loverboys op te zetten.

De politie constateert dat het probleem zich naar de regio verplaatst, en de GGD merkt dat er in de plaatsen rondom Zwolle weinig preventieactiviteiten gericht op loverboys op scholen wordt aangeboden. Binnenkort zal er in de Raad worden besloten over voortzetting van het Marietje Kesselsproject op basisscholen in de gemeente Zwolle tot en met 2009. Op het voortgezet onderwijs zitten ook veel kinderen die niet uit Zwolle afkomstig zijn. Deze kinderen hebben meestal geen weerbaarheidstraining ontvangen.

Het draagvlak voor de uitvoering van het Plan van Aanpak Loverboys 2003 – 2005 binnen de gemeente Zwolle is groot. In de regio is nog het nodige veldwerk te verrichten. De gemeente Zwolle heeft aangegeven hieraan ook in de toekomst via bijvoorbeeld het portefeuillehoudersoverleg Volksgezondheid en Welzijn aandacht aan te blijven besteden. Hierbij kan ook worden aangehaakt bij het initiatief vanuit de provincie Overijssel om ook elders met werkgroepen Opvang en Hulpverlening Slachtoffers Loverboys van start te gaan.

De gemeente Zwolle heeft zich nadrukkelijk opgesteld als initiator van het samenbrengen van de betrokken partijen. Hierbij heeft zij de professionaliteit en expertise van de betrokken organisaties centraal gesteld. Alle partijen voelden zich hierdoor gerespecteerd door de regievoerder en hebben zonder voorbehoud bijgedragen aan het succes uitvoeren van het Plan van Aanpak.

## 4. Structureren: het vormen, onderhouden en inrichten van het beleidsinitiatief.

Tijdens de uitvoering van het beleidsinitiatief dient de regisseur de relaties met de betrokken partijen onderhouden, door contacten tussen organisaties te stimuleren, organisatorische randvoorwaarden te scheppen, te zorgen voor communicatiekanalen en overlegstructuren.

De ontwikkelingen en voortgang van het Plan van Aanpak Loverboys 2003 – 2005 wordt teruggekoppeld naar het Beleidsnetwerk Jeugd en het Driehoeksoverleg. Met name het project dat zich richtte op daderpreventie, On Track Again dat wordt uitgevoerd door Travers, leidde in eerste instantie tot interne onduidelijkheid. Binnen de gemeente Zwolle worden verschillende preventieprojecten die zich richten op Antilliaanse en Arubaanse jongeren uitgevoerd. De positie van On Track Again ten opzichte van de

overige projecten die zich op dezelfde doelgroep richtten was binnen de eigen gemeentelijke organisatie onvoldoende duidelijk. Dit werd door de gemeente tijdig gesignaleerd waarna er een uitvoerdersoverleg werd geïnitieerd onder leiding van een gemeentelijke coördinator. Deze coördinator wist met veel verve de projecten beter op elkaar te laten aansluiten waardoor er veel onduidelijk over de werkwijze van On Track Again werd weggenomen, en de doelstellingen van de diverse projecten beter op elkaar konden worden afgestemd.

Naast het instellen van de stuurgroep, de werkgroep Communicatie, de expertgroep Preventie en het continueren van de werkgroep Opvang en Hulpverlening Slachtoffers van Loverboys heeft de projectleiding er zorg voor gedragen dat de gegevens ten behoeve van de tussentijdse evaluaties snel voor alle partijen beschikbaar kwam. Hierdoor konden snel aanpassingen in de uitvoering worden gemaakt, en droegen de gegevens bij aan de motivatie van alle betrokken partijen en organisaties.

#### 5. Sturen: richting aanwijzen.

Sturing geven betekent het geven van richtingaanwijzingen. Dat is iets anders dan centrale sturing; het is een vorm van sturing die er rekening mee houdt dat er veel verschillende organisaties betrokken zijn, die elk aandacht geven aan een specifiek aspect van het beleidsinitiatief, en die allen hun eigen doeleinden en belangen hebben en daar ook naar handelen. De regisseur kan partijen niet dwingen een bepaalde kant op te gaan, maar hij kan wel sturen door de combinatie van bijvoorbeeld politieke aandacht, het creëren en hanteren van prikkels en het beschikbaar stellen en creatief hanteren van middelen.

De gemeente Zwolle heeft tijdens de uitvoering van haar regierol voldoende ruimte gegeven aan de betrokken partijen om de deelonderwerpen te kunnen uitvoeren, waarbij zij echter wel van alle ontwikkelingen op de hoogte bleef zodat de voortgang werd bewaakt en eventuele knelpunten konden worden opgelost. Met de input van de voortgangsgegevens, waaruit onder andere bleek hoeveel meldingen binnenkwamen kon op de inzet van de verschillende partijen worden gestuurd. Samenvattend kan worden gesteld dat wanneer naar de verschillende elementen bij regievoering wordt gekeken de gemeente Zwolle deze rol voortvarend en met veel succes is opgepakt.

#### 6. Succesfactoren

*Ten aanzien van regie:*

De belangrijkste succesfactoren van de uitvoering van het Plan van Aanpak Loverboys 2003 – 2005 zijn gelegen in de pro-actieve regisseursrol die de gemeente Zwolle vanaf 2003 op zich heeft genomen en het vóórkomen van groot politiek draagvlak voor de uitvoering van het gehele project. Aangezien het project in de voorafgaande periode, onder coördinatie van een extern bureau, niet naar volle tevredenheid van de betrokken partners een aanvang had gemaakt, werd het besluit van de gemeente om vanaf 2003 zelf de coördinatie van het project op zich te nemen door alle betrokkenen van harte toegejuicht.

Het oppakken van het probleem, de aanpak van Loverboys, kon zich binnen de gemeente Zwolle niet meteen op het grootst mogelijk enthousiasme verheugen. Er bestonden aarzelingen over de wijze waarop op effectieve wijze aan deze problematiek kon worden gewerkt, er waren weinig tot geen voorbeelden elders uit het land beschikbaar, en het benoemen van de problematiek zou kunnen leiden tot een slechte beeldvorming omtrent de gemeente Zwolle. Echter het besluit van de gemeente om deze problematiek serieus te nemen, en gezamenlijk met de betrokken organisaties een aanpak te bedenken en deze vervolgens uit te gaan voeren heeft tot veel positieve belangstelling geleid.

Omdat de tussentijdse resultaten zorgvuldig werden gemonitord kon er snel worden bijgestuurd, en waren alle betrokkenen er zich van bewust dat de aanpak ook ‘werkte’. Deze positieve bevestiging leidde er toe dat men veel energie bleef investeren in de uitvoering van het project.

Daarnaast werd er vanuit het gehele land gekeken naar de ontwikkelingen rondom het Plan van Aanpak Loverboys en werd de methodiek ook door andere gemeenten overgenomen. Ook de landelijke politiek toonde belangstelling voor de aanpak uit Zwolle.

Tenslotte is de aanpak van slachtoffers en daders van loverboysproblematiek een mediageniek onderwerp. Er is dan ook veel media-aandacht voor het project geweest. Kijkend naar het tijdsbeeld heeft Zwolle gebruik kunnen maken van de toenemende belangstelling voor de aanpak van deze problematiek en deze ten volle weten uit te buiten.

Tussen de verantwoordelijke wethouder en de ambtelijke projectleiding bestond een stimulerende samenwerking. De wethouder zorgde voor voldoende draagvlak binnen de eigen organisatie, en trad regelmatig met het project ‘naar buiten’. Via de provincie probeerde hij het project, en de effecten

hiervan, te promoten bij overige gemeenten in de regio. De projectleiding zorgde ervoor dat afspraken en toezeggen van de verschillende partijen werden nagekomen, en bewaakte de voortgang van de verschillende onderdelen van het Plan van Aanpak. Zowel ambtelijk als bestuurlijk werd maximaal gebruik gemaakt van de mogelijkheden om elkaars competenties te versterken.

De verschillende elementen voor succesvol regievoeren zijn bij de uitvoering van dit project zichtbaar geweest. Binnen de gemeentelijke organisatie is voldoende ruimte en capaciteit gecreëerd om aan deze elementen handen en voeten te geven. Dit betekent onder meer dat de projectleiding binnen het takenpakket voldoende uren beschikbaar had om aan het begeleiden van het project te wijden. Deze praktische voorwaarde is onontbeerlijk geweest voor het succesvol uitvoeren van de regierol.

De gemeente heeft er voor gezorgd met de juiste organisaties en de juiste vertegenwoordigers hiervan rond de tafel te zitten. Hierbij is telkens overwogen of de huidige samenstelling bijdroeg aan het verwezenlijken van de doelstellingen van het project, en de slagvaardigheid niet in de knel kwam. De expertise en professionaliteit van deze vertegenwoordigers heeft altijd voorop gestaan. De gemeente heeft gezorgd voor het ondersteunen van de initiatieven, het bevorderen van de samenwerking en afstemming tussen de verschillende partners, en het samenbrengen van de verschillende informatiebronnen. Een uitwerking hiervan zijn de afspraken die rondom de communicatie over het project tot stand zijn gekomen. Door de zorgen dat besluiten ‘bottom up’ werden genomen, waarbij de gemeente als regievoerder de richting en randvoorwaarden aangaf, waren alle partners blijvend gemotiveerd om hun bijdrage aan het project te leveren. De bemoedigende tussenresultaten ondersteunden dit proces.

#### *Ten aanzien van de uitvoering:*

Bij de opsporing van verdachten maakte de politie gebruik van het zogemaande Vespulateam. Dit team houdt zich bezig met het actief volgen van Antilliaanse jongeren die met de politie in aanraking zijn geweest. Wanneer de coördinator Loverboys van de politie een melding of signaal over een mogelijke verdachte binnenkreeg, was het politieteam direct paraat, en hoefde er niet eerst een team te worden samengesteld. De politie kon hierdoor slagvaardig optreden. De politie had profijt van de nabijheid van het Openbaar Ministerie waar een aparte Officier van Justitie was belast met de vervolging van mensenhandelaren.

Bij het Openbaar Ministerie in Zwolle wordt actief opgetreden tegen mensenhandelaren, het delict waar loverboys zich schuldig aan maken. Sinds mei 2005 is het expertisecentrum Mensenhandel en Mensensmokkel geopend. Hier wordt alle informatie, kennis en ervaring op het gebied van mensensmokkel en –handel verzameld en ter beschikking van opsporingsdiensten gesteld. Tussen de politie en het openbaar ministerie bestond tijdens de uitvoering van het Plan van Aanpak Loverboys een goede samenwerking.

Bij het onderdeel daderpreventie is gebruik gemaakt van de middelen die vanuit het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelatie in het kader van de Onorthodoxe aanpakken van actuele problematiek reeds beschikbaar waren gesteld. De meeste verdachten waarmee de politie bij aanvang van de aanpak van loverboysproblematiek in aanraking kwam waren van Antilliaanse komaf. Hiermee is bij de opzet van de daderpreventie rekening gehouden, en aangesloten bij de reeds beschikbare kennis en middelen.

Tijdens de uitvoering van het Plan van Aanpak Loverboys 2003 – 2005 voorzagen de deelnemers aan de Werkgroep Opvang en Hulpverlening Slachtoffers van Loverboys problemen bij de mogelijkheden om daadwerkelijke opvang te kunnen bieden in crisissituaties. De gemeente Zwolle heeft daarna door herschikking van de beschikbare middelen een budget voor crisisopvang vrijgemaakt. Van dit budget is echter geen gebruik gemaakt aangezien alle slachtoffers van loverboys waarvoor opvang geregeld diende te worden, tijdig konden worden ondergebracht. Dit is mede te danken aan de inzet van de leden van de werkgroep, die dankzij de nauwe samenwerking snel tot adequate oplossingen wisten te komen.

De politie heeft veel geïnvesteerd in het vergroten van de aangiftebereidheid van slachtoffers. Wanneer er vanuit de Werkgroep Opvang en Hulpverlening Slachtoffers meldingen van mogelijke slachtoffers binnenkwamen, werd bekeken op welke wijze de politie met deze slachtoffers in contact kon komen. Dit werd per geval onderzocht. Nadat er een toeleiding had plaatsgevonden met het mogelijke slachtoffer

probeerde de politie het meisje over te halen om aangifte te doen. Dit onderdeel zal volgens de politie ook in de toekomst veel aandacht van alle partijen blijven vragen.

De Provincie Overijssel is voornemens om in alle onder haar verantwoordelijkheid vallende regio's soortgelijke werkgroepen Opvang en Hulpverlening Slachtoffers Loverboys op te richten. De werkwijze en doelstellingen van de werkgroep uit Zwolle dient hierbij als leidraad. Voor de coördinatie van de verschillende werkgroepen heeft de provincie Overijssel financiële middelen beschikbaar gesteld. Hierdoor wordt bevorderd dat het (h)erkennen van de problematiek ook breder zal worden onderkend, en wordt de samenwerking en samenhang tussen alle betrokken partijen verder verbeterd.

## **7. Knelpunten en risico's**

Het Plan van Aanpak Loverboys 2003 – 2005 is ten einde gekomen. Dit overeenkomstig de planning en opzet van het project. Een van de voorwaarden van het Plan van Aanpak was dat aan het einde van de projectperiode de verschillende onderdelen zouden zijn geïmplementeerd in het reguliere aanbod van de betrokken organisaties. Ten aanzien van een aantal specifieke onderdelen zal op korte termijn worden besloten of, en in hoeverre deze voor een beperkte periode zullen worden voortgezet.

Uit de tussentijdse monitoring is gebleken dat het aantal mannen die mogelijk betrokken zijn bij loverboysproblematiek sterk is teruggelopen in de gemeente Zwolle. Het probleem lijkt zich elders in de regio sterker te gaan voordoen. De preventieactiviteiten van de GGD hebben er mede toe geleid dat de kennis rondom de werkwijzen van loverboys sterk is toegenomen. Dankzij de uitvoering van het Marietje Kesselsproject op verschillende basisscholen in Zwolle zijn de meisjes, afkomstig uit de gemeente Zwolle, in het voortgezet onderwijs beter beschermd. Dit geldt niet voor de meisjes op het voortgezet onderwijs die afkomstig zijn uit de regio. De regiogemeenten tonen tot nog toe weinig belangstelling om het Marietje Kesselsproject of soortelijke preventieve voorlichtingsactiviteiten op de basisscholen aan te bieden.

Het gevaar bestaat dat de aandacht voor het onderwerp gaat afnemen. Dit zou kunnen leiden tot een opleving van het probleem. Daarnaast is het van belang dat alle betrokken partijen alert blijven op nieuwe ontwikkelingen in het criminele circuit rondom loverboysproblematiek zodat snel en preventief op deze ontwikkelingen kan worden ingespeeld.

Omdat de GGD pas vanaf 2003 ging deelnemen aan het project, nadat de gemeente Zwolle de coördinatie van het extern bureau had overgenomen, diende er nog een forse inhaalslag te worden gemaakt ten aanzien van de preventieactiviteiten. Dit heeft veel voorbereidingstijd gekost, waardoor een aantal onderdelen uit het preventieplan minder uitgebreid aan bod zijn gekomen.

Daarnaast zijn er nieuwe, aanverwante, onderwerpen die de aandacht van de gemeente vragen, zoals bijvoorbeeld de opzet van een Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld, of de inrichting van de nieuwe gemeentelijke taken in het kader van het jeugdbeleid. Ook hiervoor is ambtelijke inzet vereist. Dit is ook één van de redenen waarom de verantwoordelijke wethouder er voor pleit het huidige meldpunt Loverboys in stand te houden, en niet bij het Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld onder te brengen.

De gemeente heeft met een aantal partijen te maken waarmee ze geen directe aansturingafspraken kan maken, zoals de politie en het Openbaar Ministerie. De wijze waarop beide partners zich in de toekomst met de aanpak van loverboys gaan bezighouden ligt buiten de directe beïnvloedings sfeer van de gemeente Zwolle.

## **8. Implementatie**

Een van de projectvoorwaarden van het Plan van Aanpak Loverboys 2003 – 2005 was dat bij afronding van het project de succesvolle onderdelen zouden zijn geïmplementeerd in het reguliere aanbod van de betreffende organisaties. Dit betreft de volgende onderdelen:

### *- Preventie aan slachtoffers*

In het kader van het Plan van Aanpak Loverboys heeft de GGD veel tijd en energie besteed aan het voorbereiden en uitvoeren van het Marietje Kesselsproject. Een aantal medewerkers van de GGD, Bureau Halt en Trias Jeugdhulpverlening hebben een opleiding tot het aanbieden van het Marietje Kesselsproject gevolgd. Er is voor het aanbieden van dit project op een aantal basisscholen tot en met 2006 een budget

beschikbaar. De Raad besluit binnenkort of er tot en met 2009 budget gereserveerd wordt voor de uitvoering van dit project.

Het verspreiden van informatie omtrent de aanpak van loverboysproblematiek blijft een reguliere taak van de GGD. Voor algemene informatie kan worden doorverwezen naar het Informatiepunt Jeugdprostitutie dat voor de periode van 1 jaar bij Transact is ondergebracht.

De GGD heeft daarnaast geïnvesteerd in het realiseren van een jeugdtheatervoorstelling. Deze theatervoorstelling voorziet in een grote behoefte en wordt landelijk op scholen uitgevoerd. Na de try-out voorstelling is de inhoud van de voorstelling niet meer aangepast. Gebrek aan financiële middelen is hier in belangrijke mate debet aan. De voorstelling is 20 maal uitgevoerd, en wordt nu verspreid over het hele land gespeeld.

#### *- daderpreventie*

De doelgroep van On Track Again bestaat uit Antilliaanse jongens van 14 – 17 jaar. Met de uitvoering van het project wil men voorkomen dat jongeren uit de risicogroepen afglijden naar het criminele circuit. Twee straathoekwerkers proberen met deze risicojongeren in contact te komen, en hen vroegtijdig toe te leiden naar school, arbeid, passende hulpvoorzieningen etc. De methodiek is overgenomen van een soortgelijk project in Rotterdam.

Het project richt zich op risicojongeren uit één specifieke groepering, en op een beperkte leeftijds categorie. Het is lastig om te achterhalen wat het effect van dit projectonderdeel is geweest. Dit is sowieso een gegeven bij preventieactiviteiten. Met harde cijfers onderbouwen hoeveel jonge daders zich tot loverboy zouden hebben ontwikkeld, zonder tussenkomst van On Track Again, is niet te geven. Travers geeft aan dat zij On Track Again graag als reguliere activiteit wil blijven uitvoeren, echter voor een bredere doelgroep, zowel in leeftijd als in etnische achtergrond. Inmiddels is besloten om On Track Again in het kader van het Bestuurlijk Arrangement te continueren en te blijven richten op Antilliaanse jongeren in de leeftijd van 12 – 23 jaar.

#### *- Opvang en Hulpverlening Slachtoffers Loverboys*

De werkgroep zal in de huidige samenstelling voortbestaan. De coördinatie van de werkgroep blijft in handen van Bureau Jeugdzorg. Hiervoor heeft de Provincie Overijssel en de gemeente Zwolle financiële middelen beschikbaar gesteld. In de overige grote steden in de provincie Overijssel zullen soortgelijke werkgroepen op initiatief van de provincie worden ingesteld.

Over het meldpunt Loverboys dient de gemeente nog een besluit te nemen. Hierbij wordt overwogen het meldpunt op dezelfde wijze te laten voortbestaan, danwel onder te brengen bij het nieuw in te richten Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld.

#### *- Opsporing van verdachten*

Het regionale team Mensenhandel houdt zich bezig met de aanpak van loverboys. Loverboys vallen immers onder het delict mensenhandel. Dit regionale team blijft op volle sterkte werkzaam. Het Vesputeam, dat zich primair richt op criminele Antilliaanse jongeren, is in sterkte teruggebracht in verband met een afnemende betrokkenheid van deze doelgroep bij lokale criminaliteit. De aandacht voor het vergroten van de aangiftebereidheid van slachtoffers van loverboys blijft bestaan.

#### *-Vervolgen van verdachten*

Het vervolgen van verdachten van loverboyscriminaliteit valt onder de door justitie gehanteerde definitie van mensenhandel. In Zwolle is onlangs het expertisecentrum Mensenhandel en Mensensmokkel opgericht, een samenwerkingsverband tussen de Dienst Nationale Recherche, Dienst nationale Recherche Informatie, Koninklijke Marechaussee, de Immigratie- en Naturalisatiedienst en de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst.

Het vervolgen van verdachten behoort tot de reguliere taken van het Openbaar Ministerie en zal dus in ongewijzigde vorm worden voortgezet.

## **9. Belangrijkste conclusies en aanbevelingen**

Uit het voorafgaande blijkt dat de gemeente Zwolle voortvarend haar regierol op zich heeft genomen, en alle bijbehorende elementen ten aanzien van regievoeren hierin heeft verwerkt. De uitvoering van het Plan van Aanpak Loverboys 2003 – 2005 is een voorbeeld van hoe de gemeente binnen een ketenbenadering zich met de juiste partijen weet te omringen, en optimaal gebruik maakt van de beschikbare expertise. Ze is alert geweest met betrekking tot de bewaking van de voortgang, en heeft voor

zover dit binnen haar mogelijkheden lag randvoorwaarden gecreëerd om geconstateerde knelpunten op te lossen.

In de gehouden interviews werd unaniem de wijze waarop de gemeente Zwolle haar regierol op zich heeft genomen geprezen.

Binnen het Beleidsnetwerk Jeugd 12 – 23 jaar zijn veel organisaties vertegenwoordigd die ook in het Plan van Aanpak Loverboys 2003 – 2005 een rol vervullen. Omdat het Beleidsnetwerk Jeugd al geruime tijd bestaat kennen de deelnemers elkaar goed, en bestaat er vertrouwen in elkaar. Deze kennis en vertrouwen heeft een bijdrage geleverd aan de goede samenwerking die er tussen de deelnemers bestond.

Ten aanzien van de preventie van slachtoffers zijn de voorbereiding laat op gang gekomen. Dit heeft er toe geleid dat niet alle onderdelen uit het preventieplan maximaal zijn uitgevoerd. Het onderbrengen van de preventietaken bij de Veilige School kan er toe leiden dat de aandacht met betrekking tot dit onderwerp af gaat nemen. De gemeente zou hierover in haar subsidieovereenkomsten afspraken over kunnen maken.

Voor algemene informatie omtrent de preventie, hulpverlening en daderaanpak kan worden doorverwezen naar het Informatiepunt Jeugdprostitutie dat is ondergebracht bij Transact. Het verspreiden van informatie omtrent de aanpak van loverboysproblematiek blijft een reguliere taak van de GGD.

Het verdient aanbeveling om de activiteiten omtrent de daderpreventie voor een bredere doelgroep beschikbaar te maken. On Track Again richt zich in de huidige projectinrichting op jongeren die zich op het criminele vlak dreigen te begeven. De link met preventie van loverboyactiviteiten is niet eenduidig. Het project richt zich immers op alle vormen van criminaliteit waarmee de jongeren zich kunnen inlaten. Een bredere doelgroep, met meer aandacht voor de leeftijdscategorie 17 – 23 jaar ligt bij preventie van loverboys meer voor de hand.

Nu het Plan van Aanpak Loverboys 2003 – 2005 officieel ten einde is gekomen wordt geadviseerd om de huidige stuurgroep in lichtere vorm in stand te houden. Dit betekent dat de frequentie kan worden teruggebracht naar bijvoorbeeld twee maal per jaar. Aangezien de activiteiten uit het Plan van Aanpak Loverboys 2003 – 2005 zich richten op de gehele keten van preventie – hulpverlening – opsporing en vervolging blijft een regelmatige afstemming van activiteiten en nieuwe ontwikkelingen aan te bevelen. Dit zou ook consequenties moeten hebben voor de inzet van de projectleiding. Deze zou, in afgeslankte vorm, voorlopig voortgang moeten blijven vinden.

Met de partijen waarmee de gemeente geen directe subsidierelatie onderhoudt, zoals bijvoorbeeld de politie, openbaar ministerie en bureau Jeugdzorg zouden afspraken moeten worden gemaakt dat wanneer er binnen de eigen organisatie andere prioriteiten worden gesteld, die van invloed zijn op de huidige aanpak van loverboysproblematiek hiervan melding wordt gemaakt bij de gemeente Zwolle.

De gemeente Zwolle zou bij de inrichting van de nieuwe gemeentelijke taken die betrekking hebben op het jeugdbeleid alert moeten blijven op aansluiting bij deze signalerings- en beoordelingsstructuur zodat de aanpak van loverboysproblematiek ook in de toekomst gewaarborgd blijft.